

Försäkringsvillkor

Företagsmotor

Motorredskap

2023-03-01

Innehåll

A Hur din försäkring gäller	4
A1 Hur du kan kombinera din försäkring.....	4
A2 Klassificering av fordon.....	4
A3 Vem försäkringen gäller för	5
A4 Var försäkringen gäller.....	5
A5 Bestämmelser om premieberäkning	5
A6 Självrisiker.....	5
B Trafikförsäkring	6
B1 Trafikförsäkring.....	6
B2 Följande ersätts utöver bestämmelser i trafikskadelagen.....	6
B3 Ombudskostnader	7
B4 Särskilda självrisiker	7
B5 Mervärdesskatt	8
B6 Krishjälp.....	8
C Egendomsskydd	9
C1 Gemensamma villkor för egendomsskydd, rättsskydd och tilläggförsäkringar	9
C2 Brand.....	10
C3 Glas.....	12
C4 Stöld	12
C5 Rättsskydd avseende fordonet	14
C6 Vagnskadeförsäkring.....	16
D Tilläggförsäkringar.....	18
D1 Maskinskadeförsäkring.....	18
D2 Avbrott.....	20
D3 Utrustning.....	21
E Ersättnings- och värderingsregler	22
E1 Hur vi ersätter	22
E2 Vad försäkringen inte gäller för	23
E3 Bärgnings- och hämtningskostnad.....	23
E4 Lackering, firmasymbol och lackförsegling	23
F Försäkringsregler	24
F1 Avtalet och premien.....	24
F2 Räddningsåtgärder	26
F3 Reglering av skada.....	26
F4 Nedsättning av försäkringsersättning	28
F5 Regler i särskilda fall.....	29
G Behandling av personuppgifter	31
H Försäkringsgivare.....	31
I Om du är missnöjd med oss.....	32

J Definitioner 32

Försäkringsvillkor för motorredskap

A Hur din försäkring gäller

A1 Hur du kan kombinera din försäkring

Tabellen nedan visar vilka moment som kan ingå i försäkringen för respektive fordon. Innehållet i ditt försäkringskydd varierar beroende på om du har valt trafik-, halv- eller helförsäkring.

Moment	Truck, Teleskoplastare	Traktor	Minimaskin, minihjullastare, Hjullastare eller Specialmaskin*	Skylift	Park- och anläggningsmaskiner eller Specialmaskin*
Trafikförsäkring - Krishjälp	x	x	x	x	x
Brand	x	x	x	x	x
Glas	x	x	x	x	x
Stöld	x	x	x	x	x
Rättsskydd avseende fordonet	x	x	x	x	x
Vagnskadeförsäkring	x	x	x	x	x

*) framgår av försäkringsbrevet vilken typ av specialmaskin.

Valfria tilläggförsäkringar

Här visas vilka tilläggförsäkringar det finns för de olika fordonen

Tillägg	Truck, Teleskoplastare	Traktor	Minimaskin, minihjullastare, Hjullastare eller Specialmaskin*	Skylift	Park- och anläggningsmaskiner eller Specialmaskin*
Maskinskada	x	x	x		
Avbrott	x	x	x	x	x
Utrustning	x	x	x	x	x

*) framgår av försäkringsbrevet vilken typ av specialmaskin.

A2 Klassificering av fordon

Försäkringsvillkoren gäller för de fordonsklasser som anges nedan

Fordonsklass	Truck, Teleskoplastare	Traktor	Minimaskin, minihjullastare, Hjullastare eller Specialmaskin*	Skylift	Park- och anläggningsmaskiner eller Specialmaskin*
Motorredskap	Används huvudsakligen för lossning och lastning	Används huvudsakligen i park- eller trädgårdsskötsel	Används huvudsakligen för att förflytta eller lasta. Specialmaskin kan användas inom annat användningsområde.	Avsedd för gods- och personlyft	Används huvudsakligen i parker. Specialmaskin kan användas inom annat användningsområde.

*) framgår av försäkringsbrevet vilken typ av specialmaskin.

Försäkringen gäller inom egen verksamhet.

Försäkringen gäller inte för fordon som hyrs ut.

A3 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

Med den försäkrades handlande likställs vid framkallande av försäkringsfallet och brott mot räddningsplikten handlande av:

- anställda i ledande ställning på företaget eller på platsen och
- annan som har handlat med dennes samtycke.

Med den försäkrades handlande likställs vid brott mot säkerhetsföreskrifter nedanstående personer:

- anställda och
- entreprenörer och andra uppdragstagare och
- annan som har haft att tillse att säkerhetsföreskriften följdes och
- annan som har handlat med dennes samtycke.

Försäkringen avser endast försäkringstagarens intresse enligt gällande lagstiftning.

För motorredskap avser försäkringen brukarens intresse i utrustning enligt Försäkrad egendom C1.1 som är lånad, hyrd, leasad eller ägd av brukaren.

Vi har rätt att betala skadeersättning till:

- säljaren eller kreditgivaren om fordonet köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren/kreditgivaren intill dennes återstående lagenliga fordran eller
- ägaren om du har hyrt fordonet på längre tid än ett år, det vill säga leasat den.

Trafikförsäkringen gäller enligt trafikskadelagen för den som drabbas av skada i följd av trafik med fordonet.

Rättsskyddsförsäkringen gäller även för fordonets förare och brukare i denna deras egenskap.

A4 Var försäkringen gäller

Egendomsskyddet gäller inom Norden. Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt trafikskadelagen (TSL) för svensk medborgare och den som har sin hemvist i Sverige och som skadas i följd av trafik med svenskregistrerat fordon.

A5 Bestämmelser om premieberäkning

A5.1 Uppgifter till grund för premieberäkning

A5.1.1 Premieberäkning

Premien är beräknad bland annat efter de uppgifter som framgår av försäkringsbrevet. Om försäkringstagaren lämnar oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknas gäller vad som sägs i F1.2 Upplyningsplikt.

Premien för samlingsavtal beräknas vid försäkringstidens början. Efter avstämning av förändringar i fordonsbeståndet under försäkringstiden debiteras premien månatligen eller vid avtalad tidpunkt.

A5.1.2 Upplyningsplikt

Försäkringstagaren skall meddela WaterCircles om de uppgifter som anges i försäkringsbrevet har ändrats. Sker inte detta gäller vad som sägs i F1.3 Skyldighet att anmäla riskökning.

A6 Självrisiker

Självrisiken är den del av skadekostnaden som du själv får betala.

Om flera skador inträffar vid samma tillfälle och ersättning ska betalas från flera delar i försäkringen, behöver du bara betala en självrisk, den högsta.

Om flera av dina fordon, i samlingsavtal försäkrade hos oss, skadas vid brand-, glas-, stöldskada eller skadegörelse vid samma tillfälle betalar du maximalt 1 prisbasbelopp i självrisk.

Om självrisken avseende trafik- och rättsskyddsförsäkringen gäller måste den alltid betalas utöver annan självrisk. Vi har rätt att från dig återkräva av oss utbetald trafikskadeersättning som motsvarar självrisken på trafikförsäkringen.

A6.1 Grundsjälvrisk

Grundsjälvrisken framgår av ditt försäkringsbrev och är den ordinarie självrisk som försäkringen gäller med om inte särskilda självrisker gäller.

A6.2 Särskilda självrisker

Ibland gäller särskilda självrisker. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i detta villkor.

B Trafikförsäkring

B1 Trafikförsäkring

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen (TSL) för person- och sakskada som är en följd av trafik med det försäkrade fordonet. Trafikförsäkring gäller inte för skador på fordonet och inte för egendom som transporteras med fordonet.

Högsta ersättning är 300 miljoner kr.

För skador utomlands tillämpas skadelandets lag.

B1.1 Undantag

- Du har inte rätt att utan vår tillåtelse medge skadeståndsskyldighet. Tar du inte hänsyn till detta är vi inte ersättningskyldiga om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.
- Försäkringen ersätter inte skada som uppkommer vid körning på inhägnat tävlingsområde.
- Försäkringen ersätter inte skada utöver vad som ersätts enligt trafikskadelagen om fordonet var belagd med körförbud eller vid skadetillfället var avställt i Vägtrafikregistret.

B2 Följande ersätts utöver bestämmelser i trafikskadelagen

1) Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person hade på sig när skadan inträffade. Vi ersätter dock inte skador på eller förlust av värdeföremål som t.ex. kamera, mobiltelefon, dator, surfplatta och smycken och inte heller pengar eller värdehandlingar. Högsta ersättning är 1/2 prisbasbelopp per person.

2) Skada på egendom utanför fordonet, även om den som drabbats av skadan varit medvållande.

Denna utvidgade rätt till ersättning gäller inte vid skada:

- på motordrivet fordon eller tillkopplat släp,
- på spårbundet fordon,
- på luftfartyg,
- på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan,
- på egendom som tillhör försäkringstagaren eller den försäkrade fordonets brukare eller förare samt
- om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Högsta ersättning är 1/4 prisbasbelopp per person.

B3 Ombudskostnader

Försäkringen ersätter ombudskostnader som är nödvändiga för att tillvarata din rätt till ersättning om du drabbas av ersättningsbar personskada. Ombudsarvode ersätts högst med den timkostnadsnorm som Domstolsverket tillämpar vid fastställande av taxa i vissa mål.

För val av ombud se punkt C5.5.

B4 Särskilda självrisker

B4.1 Självrisk är 20% av prisbasbeloppet:

- om föraren kört fordonet utan giltigt körkort, förarbevis eller annan särskild behörighet enligt myndighetskrav eller om föraren kört fordonet utan att ha den ålder som krävs eller vid övningskörning om läraren och eleven inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning.
- om fordonet var belagd med körförbud,
- om fordonet var avställt i Vägtrafikregistret,
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- om föraren gjort sig skyldig till brott mot trafikförordningen genom sk rattsurfnig eller
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Ungdomssjälvrisk

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 4 000 kr om föraren var under 24 år vid skadetillfället.

Höjdledsskada

Vid skada som uppstått genom kollision i höjdled tillkommer en extra självrisk med 50% av prisbasbeloppet.

Snöröjning

Vid skador i samband med snöröjning och där antalet skadefall inte kan konstateras tillämpas i stället 20% av skadekostnaden per snöröjningsuppdrag, dock lägst 10% av prisbasbeloppet och högst 1 prisbasbelopp.

Förflyttning med hängande last

För fordon utrustad med kran gäller en självrisk på 50% av prisbasbeloppet vid förflyttning med hängande last eller utskjuten bom/mast.

Spårområde

Vid skada som uppstått inom det av Trafikverket bestämda spårområde med järnvägsfordon/tåg eller delar till sådant eller ledningar/järnvägsmaterial tillkommer en extra självrisk av 5 prisbasbelopp.

Luftfarkost

Om inte annat avtalats skriftligt gäller försäkringen med en extra självrisk om 30 prisbasbelopp vid skada på luftfarkost eller delar till sådan. Detta gäller bara om skadan inträffar på flygplats eller annan plats där luftfarkost står uppställd eller delar till sådan förvaras.

B4.2 Krav av självrisk

Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta vår fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen.

Om mer än en självrisk gäller vid samma skada sammanläggs självriskbeloppen.

B4.3 Du behöver inte betala någon självrisk

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan fordonet var stulen/tillgripen
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet
- om du kan visa att annan person än du själv eller föraren vållat skadan och vi inte kan visa att du eller föraren varit medvällande.

B5 Mervärdesskatt

Försäkringstagaren ska på vår begäran utnyttja sin avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

B6 Krishjälp

B6.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren
- föraren av försäkrat fordon
- arbetstagare hos försäkringstagaren
- make/sambo till försäkrad enligt ovan
- passagerare i fordonet vid händelse enligt B6.2.

B6.2 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skada i samband med

- trafikolycka i samband med nyttjandet av fordonet.
- arbetsolycka vid nyttjandet av fordonet.

Försäkringen gäller ovanstående händelser som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

B6.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller inom Norden.

Krishjälp ges av legitimerad psykolog med högst 10 behandlingstillfällen per försäkrad. Krishjälp ges bara i Sverige. Tiden under vilken behandling kan ske är begränsad till 12 månader från olyckstillfället.

Ersättning lämnas också för resor i samband med behandling om resorna överstiger 30 km per behandlingstillfälle. Ersättning ges inte för resa från plats utanför Sverige.

B6.4 Undantag

Försäkringen gäller inte om skadan/trafikolyckan uppkommer:

- medan fordonet är stulet eller tillgripet
- om någon vistas i fordonet utan lov
- som de försäkrade tillfogar varandra
- som den försäkrade tillfogats när denne varit påverkad av narkotika, berusnings- eller sömnmedel om inte försäkrad kan visa att samband saknas mellan denna påverkan och skadan
- som uppstått när den försäkrade utan skälig anledning utsatt sig för risken att skadas
- som uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

C Egendomsskydd

C1 Gemensamma villkor för egendomsskydd, rättsskydd och tilläggförsäkringar

Det framgår av ditt försäkringsbrev vilken omfattning din försäkring har. I försäkringsvillkoret kan du läsa mer om vilka delar som kan ingå och vad de olika delarna omfattar.

C1.1 Vilken egendom som är försäkrad

Försäkrad egendom är:

- a) fordonet i sitt seriemässiga utförande, om inte annat har avtalats med oss.
- b) fast monterad utrustning i eller på fordonet som hör till fordonet och kan anses vara normalt för ett sådant fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade, dock ej reservdelar.
- c) lös, normal utrustning som medförs i eller på fordonet och som endast är avsedd för det försäkrade fordonet eller dess fastmonterade utrustning, upp till 1 prisbasbelopp. Högsta ersättning för verktyg och förbrukningsartiklar är 10 000 kr.
- d) avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt C1.1 upp till 50 000 kr per företag vid varje skadetillfälle.

Beloppet för egendom enligt d) kan höjas genom tilläggförsäkring D3 Utrustning upp till 200 000 kronor.

Ljud- och bildutrustning ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i fordonet. Eftermonterad ljud- och bildutrustning ersätts med högst 30 000 kr.

Ersättningen gäller efter självrisk och åldersavdrag. I beloppsbegränsningen ingår också tillbehör till utrustning som ersätts. Monteringskostnad ersätts utöver beloppsbegränsningen.

Anmärkning

Som fordon, fordonsdel eller utrustning räknas inte:

- fristående tank
- drivmedel som förvaras i sådan tank
- svetsutrustning och specialverktyg
- efterfordon.

C1.1.1 Undantag

Försäkringen ersätter inte:

- utrustning som enligt lag är förbjuden att använda, tex radarvarnare & laserstörare.
- utrustning som inte hör till fordonet eller anses normalt för det.
- ljud- och bildutrustning som inte är fast monterad eller konstruerad för att endast användas i fordonet, samt tillbehör till denna som kan användas utanför fordonet.
- avmonterad ljud- och bildutrustning.
- fast monterad laddbox/stolpe för elfordon.
- smart enhet som används för att öppna och starta fordonet.
- reservdelar och extra verktyg som ej tillhör fordonet.
- parkeringsbevis och liknande, kreditkort och kreditbevis.
- personlig utrustning.
- drivmedel i fordonets bränsletank.

C1.2 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte:

- om du utan vår tillåtelse medgivit skadeståndsskyldighet. Tar du inte hänsyn till detta är vi inte ersättningsskyldiga om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.
- skada som sker när fordonet används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat område.
- skada som inträffat under tävling med fordonet, träning för sådan tävling.
- för egendomsskada som inträffat utanför Norden.
- skada som uppstått när fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål eller polisiär verksamhet.
- skada till följd av trafik om fordonet var avställt i Vägtrafikregistret.
- skada som inträffat när fordonet hyrts ut.
- skada som är orsakad av stenmård, råttor, möss, skadedjur, svamp, mögel eller alger.

C1.3 Säkerhetsföreskrifter för egendomsskydd

1. Fordonet får inte framföras av förare som är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.
2. Fordonet får inte köras av förare som saknar giltigt och erforderligt körkort, förarbevis eller annan särskild behörighet enligt myndighetskrav. Förare av andra typer av fordon/maskiner där körkort/förarbevis inte behövs ska ha den ålder som krävs.
3. Fordonet får inte användas för övningskörning om läraren eller eleven inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning.
4. Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren, omedelbart före körning eller arbete på isbelagt vatten, förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas normalt med 100%. Regler om nedsättning av ersättningen finns i F4.4.

C1.4 Säkerhetsföreskrifter för fordonet

1. Fordonstillverkarens anvisningar om skötsel, service och underhåll ska, från första registreringsdag, alltid ha följts. Service och reparation ska vara fackmannamässigt utförd.
2. Fordon med meddelat eller inträtt körförbud får inte brukas i annan omfattning än vad lag och förordning tillåter.
3. Fordonet ska ha lagstadgad utrustning (tex mönsterdjup, bromsar, belysning etc.)

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas normalt med 25 %. Regler om nedsättning av ersättningen finns i F4.4.

C2 Brand

C2.1 Försäkringen gäller för skada:

- genom brand som anlagts av tredje man*,
- genom eld som kommit lös, blixtnedslag eller explosion,
- på elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följdskador på elektriska komponenter, dock inte för de komponenter som orsakat skadan.

*Med tredje man menas annan än dig själv som handlat utan ditt samtycke.

C2.2 Försäkringen gäller inte för skada:

- på motor, ljuddämpare, katalysator, airbag, däck eller slangar genom explosion i dessa,

- genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, blixtslag, explosion eller kortslutning,
- på nav, bromsar, fälgar och axel på grund av varmgång i hjullager,
- på elektrisk motor, strömförbrukare och styrboxar genom brand eller kortslutning i dessa,
- på grund av köld, väta eller korrosion/oxidation eller
- i samband med stöld eller tillgrepp som inträffade före brandskadan. Skadan ersätts genom C4 Stöldförsäkringen.

C2.3 Säkerhetsföreskrifter

1. Starkströmsanordning och anordning som används för att värma eller torka fordonet ska vara provad och godkänd av fordonstillverkaren för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas.
2. Föreskrifter ska iakttas som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras, skall iakttas.
3. Elektriska ledningar, kablar, säkringar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade och fabrikantens anvisningar skall följas.
4. Batterikablar skall vara förlagda i skyddshölje som motverkar mekanisk påverkan.
5. Batteriet skall vara försett med polskydd och/eller skyddsmatta.
6. Motorredskap skall vara försett med lättåtkomlig anordning som medger snabb och enkel avstängning av elsystemet (batterifrånskiljare).
7. Huvudströmmen ska brytas när fordonet lämnas utan tillsyn samt vid reparation, service och rengöring.
8. Motorredskap ska vara utrustad med handbrandsläckare av klass 27A-183BC minimum 4 kg enligt bestämmelser i SBF 127.
9. Maskiner skall hållas tillfredsställande rengjort för att förhindra uppkomst av brand.
10. Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits, som friläggning och demontering av brännbart material. Brandsläckare ska finnas till hands.
11. Fabrikantens anvisningar om skötsel, underhåll, service och dylikt skall följas.
12. Motorredskap ska årligen genomgå brandskyddskontroll av auktoriserad besiktningsman varvid besiktningsprotokoll ska upprättas enligt bestämmelserna i SBF127. Vid brandskada skall ett protokoll kunna uppvisas.

Undantag från årlig brandskyddskontroll:

- eltruckar med lyftkapacitet understigande 1500 kg
  - motorredskap med tjänstevikt understigande 600 kg och /eller nypris understigande 2 prisbasbelopp.
13. Motorredskap med fast monterad släckanläggning (sprinkler) ska årligen genomgå funktionskontroll av släckanläggning (sprinkler) enligt tillverkarens anvisningar varvid protokoll utfärdas. Kontrollen ska göras av certifierad utbildad personal alternativt auktoriserad servicelämnare. Protokollet ska kunna uppvisas på begäran av aktuell kravställare enligt bestämmelserna i SBF127.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas normalt med 25 %. Regler om nedsättning av ersättningen finns i F4.4.

C2.4 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

C3 Glas

C3.1 Försäkringen gäller för skada:

- på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

C3.2 Försäkringen gäller inte för skada:

- som skett vid kollision, vältning eller när fordonet körts av vägen
- som uppkommit genom uppsåtlig skadegörelse av tredje man
- på sollucka, lyktglas, glastak

C3.3 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

C4 Stöld

C4.1 Försäkringen gäller för skada genom:

- stöld, tillgrepp eller rån av forskaffningsmedel,
- försök till stöld eller tillgrepp,
- uppsåtlig skadegörelse i samband med händelse enligt de två första punkterna ovan.

Vid förlust av fordonet får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom 30 dagar från det du gjort polisanmälan och anmälan till oss.

För viss utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se C1.1.

C4.2 Försäkringen gäller inte för skada:

- om någon* som tillhör ditt hushåll eller är anställd av dig tar fordonet utan lov och använder det (tillgrepp),
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov (olovligt brukande),
- vid bedrägeri- eller försäkringsbrott.

*Med någon som tillhör ditt hushåll menar vi person som är folkbokförd och/eller bor på samma adress som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Anmärkning

Begreppet stöld är definierat i Brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det. Tillgrepp av forskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning.

C4.3 Säkerhetsföreskrifter om fordonet och utrustning

1. När fordonet lämnas ska utrustning enligt C1.1 b) vara fast anbringad på fordonet eller inlåst i detta.
2. När fordonet lämnas ska utrustning enligt C1.1 c) som förvaras i fordonet, vara inlåst i detta och får endast tillfälligt lämnas utan uppsyn.
3. Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt C1.1 d) som inte förvaras i fordonet ska vara inlåst i utrymme som endast disponeras av försäkringstagaren.

4. Föremål som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta ska vara fastlåst med godkänt stöldskydd, kätting och hänglås av minst klass 3 enligt Stöldskyddsföreningens norm.
5. Motorredskap ska stå under normal tillsyn. Det får således inte lämnas obevakat under en längre tid och skall i övrigt förvaras aktsamt.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas normalt med 25 %. Regler om nedsättning av ersättningen finns i F4.4.

C4.4 Säkerhetsföreskrifter om stöldskydd

1. När fordonet lämnas ska det vara låst med godkänt stöldskydd. Stöldskydd ska vara godkänt av Svenska Stöldskyddsföreningen.
2. Tändningsnyckeln, nyckelkort eller liknande får inte förvaras i fordonet eller i omedelbar anslutning till fordonet och ska i övrigt förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Nyckeln får inte föras med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer eller på annat sätt som talar om att nyckeln kan härröras till ett specifikt fordon.
3. Förvaras fordon på släpfordon ska det vara fastlåst med kätting och lås av lägst klass 3. samt släpet ska vara låst med av SSF rekommenderat kulhandskelås enligt SSF 1057 eller fastlåst i ett föremål med lås och kätting klass 3.
4. Släpfordon eller efterfordon med kulhandske ska vara låst med av SSF rekommenderat kulhandskelås både när det är frikopplat och när det är kopplat till dragfordonet. Annat släpfordon eller efterfordon ska vara låst med släpvagnslås eller med kätting och lås av lägst klass 3 när det är frikopplat.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas normalt med 25 %. Regler om nedsättning av ersättningen finns i F4.4.

Spårsändare

Om fordonet, vid stöld av hela fordonet, var utrustat med av SSF, Svenska Stöldskyddsföreningen godkänd spårsändare och denna var i funktion vid stöldtillfället gäller försäkringen utan självrisk. Självriskeliminering gäller inte om fordonets värde är över 1 000 000 kr eller om det av försäkringsbrevet framgår krav enligt C4.5 Särskilt stöldskyddskrav.

C4.5 Särskilt stöldskyddskrav

Elektronisk startspärr

Om det på försäkringsbeskedet framgår att försäkringen gäller med Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr skall fordonet utöver ordinarie stöldskydd även vara försedd med av Stöldskyddsföreningen godkänd elektronisk startspärr som är aktiverad.

Spårsändarutrustning

Om det på försäkringsbrevet framgår att försäkringen gäller med Särskilt stöldskydd - Spårsändarutrustning skall fordon över 1 000 000 kr utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av Stöldskyddsföreningen godkänd spårsändarutrustning och vara satt i funktion.

DNA märkning

Om det av försäkringsbrevet framgår att försäkringen gäller med Särskilt stöldskydd – DNA märkning skall fordonet eller utrustning till fordonet vara märkt med spårbar DNA enligt SSF1084.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas normalt med 25 %. Regler om nedsättning av ersättningen finns i F4.4.

C5 Rättsskydd avseende fordonet

C5.1 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss, om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig denna tid.

Om du inte har haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft sådan så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd genom denna försäkring om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Om rättsskydd beviljas tillämpas den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande försäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

C5.2 Vilka tvister försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist, som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Kan en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen. Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

C5.3 Vilka brottmål försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för:

- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, t.ex. vårdslöshet i trafik eller
- vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftvägande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

C5.4 Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se avsnitt A4 Var försäkringen gäller.

C5.4.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för tvist:

- Som vid rättslig prövning kan bli småmål enligt 1 kap 3 d § Rättegångsbalken. Detta undantag tillämpas inte vid tvist med oss rörande försäkringsavtalet,
- som väcks med stöd av Lagen om grupprättegång och du är käredepart,
- som avser fordran eller annat anspråk på grund av utlåning eller uthyrning av fordonet,
- mellan delägare i fordonet,
- som har samband med någon av de försäkrades yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet,

- som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkringen,
- om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad eller
- med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med.

C5.4.2 Försäkringen gäller inte för

- förundersökning och brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri, smitning eller olovlig körning.
- tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått, sådana gärningar som: hastighetsöverträdelse och körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen.

C5.5 Vilket ombud du kan välja

För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom utställande av rättegångsfullmakt, anlitar lämpligt ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång.

Ombudet kan vara advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Sådan lämplighetsprövning kan göras av Svensk Försäkrings nämnder för prövning av ombuds lämplighet.

Vid oenighet om arvode och kostnader för advokat och jurist anställd hos advokat, kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Vid oenighet om arvode och kostnader för övriga ombud, kan prövning göras hos Svensk Försäkrings nämnder för rättsskyddsfrågor.

C5.6 Vilka kostnader försäkringen ersätter

Genom försäkringen betalas nödvändiga och skäliga kostnader om du inte kan få dem betalda av motpart eller staten. Med nödvändiga och skäliga kostnader avses bl.a. att kostnaderna måste stå i rimlig proportion till det belopp tvisten gäller.

Betalning a conto kan utgå först efter särskild prövning och högst två gånger per år. A conto kan endast utgå om ärendet är särskilt omfattande eller långvarigt.

C5.6.1 Vi ersätter:

- ombudsarvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen,
- kostnader för utredning före rättegång förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud eller att Allmänna reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning,
- kostnader för bevisning i rättegång och i skiljemannaförfarande,
- expeditionskostnader i domstol,
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten vid prövning av tvisten i domstol eller skiljeförfarande,
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats och
- kostnader som uppkommer för medlare som rätten förordnat.

C5.6.2 Vi ersätter inte:

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad,
- verkställighet av dom, beslut eller avtal,
- merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud,
- ersättning till skiljemän,
- ombudskostnader i sådan tvist där prövningen av tvisten kan vänta till dess annat liknande mål har avgjorts (s.k. pilotmål),
- kostnad som uppkommer genom att du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning från motparten,
- ombudskostnader som får anses ingå i skadestånd som tillerkänts försäkrad eller
- kostnad för indrivning av obetald fordran.

C5.7 Högsta ersättningsbelopp

Genom försäkringen betalar vi vid varje tvist högst 300 000 kr (inklusive mervärdesskatt). Endast en tvist anses föreligga om du och annan försäkrad står på samma sida. Även om du har flera tvister ska de räknas som en tvist om de avser samma skada eller om yrkandena stöder sig väsentligen på samma händelse eller omständighet. Således anses en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

C5.8 Återkrav

I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen inträder vi i din rätt mot annan part.

C6 Vagnskadeförsäkring

C6.1 Försäkringen gäller för skada:

- a) genom trafikolycka eller annan plötslig oförutsedd yttre olyckshändelse.
- b) genom uppsåtlig skadegörelse av någon utomstående.
- c) om fordonet skadas vid transport, till exempel på färja eller tåg.
- d) på fordonet som orsakats av på fordonet monterad anordning för vägarbete eller vinterväghållning.
- e) på fordonet, som plötsligt och oförutsett orsakats av på fordonet monterat aggregat eller redskap.
- f) på anordning för vägarbete eller snöplogning monterad på motorredskap.
- g) som inträffar under vinterväghållning, det vill säga sandning, saltning eller snöplogning för väghållares räkning. Skador som drabbar snöplog, sandnings- eller saltningsaggregat ersätts även om tillbehören ifråga tillhör annan än försäkringstagaren.

För viss utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se avsnitt C1.1.

C6.2 Försäkringen gäller inte för skada:

- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakades av felet
- som består i eller är en följdskada av slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Vi ersätter dock skada som är en direkt följd av vagnskada enligt ovan
- som är orsakad av djur eller insekter/ohyra inne i fordonet, till exempel skada på inredning eller kablage
- som beror på att fordonet tankats med fel drivmedel

- på enbart larvband eller däck utom vid uppsåtlig skadegörelse
- som kan ersättas genom C2 Brand, C3 Glas eller C4 Stöld.

C6.3 Säkerhetsföreskrifter

1. Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning för fordonet. Fabrikantens anvisningar om hur fordonet och dess anordningar ska användas, ska följas. Anvisningar och övrig dokumentation såsom instruktionsbok, lyfttabeller, speciella tillstånd mm skall finnas i maskinen och kunna uppvisas på begäran.
2. Fordonets maximilast och maximala dragvikt får inte överskridas.
3. Avställt fordon får inte brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter.
4. Fordon får inte framföras i högre hastighet än den tillåtna.
5. Maskindrivna fordonskranar vars lastmoment är större än 12 tonmeter ska årligen genomgå besiktning enligt AFS 2003:6.
6. Innan fordonet används från båt, pråm eller liknande farkost ska föraren förvissa sig om att farkosten har tillräcklig bärlighet och fordonet är tillfredsställande förankrat i farkosten.
7. Innan motorredskap används från kaj, bro och liknande konstruktioner ska försäkringstagaren förvissa sig om att konstruktionen har tillräcklig bärlighet.
8. Gällande bestämmelser beträffande säkring av last skall följas, enligt TSFS 2017:25.
9. För motorredskap med stödben/balkar gäller även att vid lyft ska samtliga stödbalkar vara helt utdragna och stödbenen ansatta. Förflyttning med hängande last eller utskjuten bom/mast får inte ske. Stödbensplatta ska användas där så krävs.
10. Aggregat, kran, lastanordning, redskap, utrustning och tillbehör måste monteras och användas enligt generalagentens/tillverkarens anvisningar.
11. Föraren får inte göra sig skyldig till brott mot trafikförordningen genom så kallad rattsurfning.
12. Bestämmelser som meddelats i lag eller författning såsom AFS 2006:5 eller av myndighet i syfte att förhindra eller begränsa skada skall följas.
13. Tillstånd för användning av truck, teleskoplastare mm får endast ske enligt tillverkarens anvisningar och ska följas enligt AFS 2006:5, Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas normalt med 25 %. Regler om nedsättning av ersättningen finns i F4.4.

C6.4 Särskild säkerhetsföreskrift

Vid användande av hastighetshöjande komponenter som inte överensstämmer med registreringsbeviset eller med EG:s typgodkännande sätts ersättningen ned med i normalfallet 100%.

C6.5 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

C6.6 Särskilda självrisker

Ungdomssjälvrisk

Vagnskadeförsäkringen gäller med en extra självrisk på 4 000 kr om föraren var under 24 år vid skadetillfället.

Vinterväghållning

Vid skada som uppstår i samband med vinterväghållning är självrisken 10% av prisbasbeloppet.

Höjledsskada

Vid skada som uppstått genom kollision i höjled tillkommer en extra självrisk med 50% av

prisbasbeloppet. Vid samtidigt utbetald trafikskada genom höjdled avdrages dock inte någon extra självrisk vad gäller vagnskadesjälvrisk för höjdledsskada. Höjdledsskada trafiksjälvrisk, se B4.1.

D Tilläggsförsäkringar

D1 Maskinskadeförsäkring

Maskinskadeförsäkring kan tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad truck, teleskoplastare, traktor, minimaskin, minihjullastare, hjullastare och specialmaskin.

D1.1 Giltighetstid

Försäkringen upphör att gälla på den huvudförfallodag som infaller 5 år från det datum fordonet förvärvades av 1:a ägare eller 1:a registreringsdatum i Vägtrafikregistret.

D1.2 Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd inifrån kommande skada på försäkrat fordon och samt tillhörande sådan fast monterad utrustning som kan anses vara normal för fordon av samma slag och fabrikat som det försäkrade.

Skada ska påverka fordonets funktion och kan, förutom utrustning enligt ovan, avse någon av följande komponenter, se D1.3.

D1.3 Vad du får ersättning för

Gäller för följande komponenter	Undantag för
<p>Inifrån kommande skada eller fel som påverkar fordonets funktion.</p> <p>Motor och kylsystem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motor, inklusive styr- och reglerkomponenter/motorprogramvara • Grenrör • Turbo/överladdningssystem med styrsystem, samt laddluftkylare • System för avgasrening • Kylsystem för motor, kraftöverföring och hytt (kylsystem för kupé är ersättningsbart även om det inte påverkar fordonets funktion). • Startmotor och generator • Bränslesystem • Växellåda/kraftöverföring, inklusive styrelektronik • Bromssystem, inklusive servo, styr- och reglersystem • Styrinrättning • Hydraulsystem, inklusive pump(ar)och styr- och reglersystem. 	<p>Skada på</p> <p>Motor och kylsystem</p> <ul style="list-style-type: none"> • ljuddämpare och avgasrör • ledningar, filter och bränsletank • koppling/lamellbelägg och följdskador av detta • bromsbelägg och bromsskivor samt följdskador av detta • styrstag och styrstagsändar • hydraulslang • länkage • oljeläckage <p>Broms, styrning</p> <ul style="list-style-type: none"> • hjulcylindrar, bromsok, bromsskivor/trummor och bromsbelägg • stag och kulleleder • hjullager • hjulupphängning • länkarm

Gäller för följande system och komponenter	Undantag för
<p>Inifrån kommande skada eller fel som påverkar fordonets funktion.</p> <p>Elektronik</p> <ul style="list-style-type: none"> Fabriksmonterade säkerhets- och elektroniksystem inklusive styrelektronik Fabriksmonterade elektroniska system för kommunikation och information Elektroniska komfortsystem (till exempel backningskamera inklusive sensorer, elstolar eller nyckellöst system) Fabriksmonterade strålkastare och styrsystem inklusive givare Kombinationsinstrument Hybridteknik, hybridbatteri, batteri för framdrivning inklusive styrelektronik 	<p>Skada på</p> <p>Elektronik</p> <ul style="list-style-type: none"> leasat batteri laddkabel med eller utan extern laddenhet lågvoltsbatteri

Försäkringen gäller även för plötslig och oförutsedd och inifrån kommande skada på aggregat eller redskap som monterats på fordonet.

Om försäkringstagaren inte kan visa vilken dag skadan uppstod ska den anses ha hänt den dag anmälan gjordes till oss.

Försäkringen gäller inte för skada

- genom korrosion, frätning, sönderfrysning eller sönderbränning av delar som normalt utsätts för upphettning.
- som orsakats av köld, fukt eller väta.
- på fordonet som orsakats av på fordonet monterad anordning.
- som orsakats av förorenat eller felaktigt bränsle.
- på bränslesystem, inklusive följdskador, om skadan beror på kondensvatten eller annan förorening i bränslet.
- på system för avgasrening om skadan beror på sammanblandning av vätskor.
- på enbart på batteri eller däck/larvband.
- som ska ersättas enligt lag, leverantör eller annan är ansvarig för på grund av kontrakt, garanti (till exempel MRF-Garanti) eller annat åtagande.
- som orsakats av djur, till exempel gnagande möss.
- på maskinens datautrustning.

Försäkringen gäller inte heller för

- Service detaljer och komponenter som behöver bytas vid reparation och som inte tillhör den aktuella skadan.
- Brand, glas, stöld eller vagnskadeförsäkring som kan ersättas genom respektive försäkringsmoment.
- Hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering, där skadan inte ersätts av försäkringen.
- Fabrikations-, material-, konstruktionsfel eller definierade och fastställda seriefel.

- Skada som uppstår av slitage, förslitning, åldersförändring eller kan hänföras till bristfälligt underhåll.

D1.4 Säkerhetsföreskrifter

1. Fordons och utrustningstillverkarens anvisningar skall följas vad gäller underhåll, vård och belastning. Rekommenderade oljor skall användas.
2. Dokumenterad servicehistorik ska visas i samband med skada.
3. Service, reparation eller monteringsåtgärd ska ha varit fackmannamässigt utförd.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs

Ersättningen minskas normalt med 25 %. Regler om nedsättning av ersättningen finns i F4.4.

D1.5 Särskild Säkerhetsföreskrifter

För fordon hos oss och som inte har genomgått service enligt tillverkarens anvisningar eller har genomgått service för sent jämfört med tillverkarens anvisningar gäller Maskinskadeförsäkringen D1.2 och D1.3 på ett begränsat sätt för maskinskador om skadad komponent och/eller följdskada av den skadade komponenten kan ha påverkats av den uteblivna eller sena servicen. Ersättning lämnas då enligt följande:

1. Ersättning betalas med 50 % av skadevärderingsbeloppet före självriskavdrag om fordonet vid ett tillfälle inte har genomgått service enligt tillverkarens anvisningar.
2. Ingen ersättning betalas om fordonet vid fler än ett tillfälle inte har genomgått service enligt tillverkarens anvisningar.

Om du inte kan visa att fordonet genomgått service räknas det som utebliven service. Om försäkringstagaren inte kan visa att fordonet genomgått service enligt ovan räknas det som att service inte skett enligt tillverkarens anvisningar. Att service har gjorts ska visas genom kassakvitto, verkstadsfaktura med arbets- och materialspecifikation eller genom att den är registrerad och dokumenterad av generalagent eller tillverkare.

D1.6 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

D2 Avbrott

Avbrott kan tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad truck, teleskoplastare, traktor, minimaskin, minihjullastare, hjullastare, skylift eller park- och anläggningsmaskiner.

D2.1 Försäkringen gäller för

Ersättning lämnas om fordonet inte kunnat användas på grund av

- ersättningsbar brand- eller stöldskada. Vid stöld av redskap ska det styrkas att betalt arbete ej kunnat utföras.
- ersättningsbar vagnskada, dock endast om skadekostnaden överstiger självrisken och försäkringen omfattar vagnskademomentet.
- ersättningsbar maskinskada, dock endast om skadekostnaden överstiger självrisken och försäkringen omfattar maskinskademomentet.
- att fordonet skadats under transport på landtransportfordon, eller vid lastning eller lossning från sådant fordon under förutsättning att vagnskadeförsäkring finns.

D2.2 Försäkringen gäller inte om

- avbrott uppstått eller förlängts på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från din sida.
- du får stilleståndsersättning från trafikförsäkring eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, annat än om avbrottsersättningen är högre
- fordonet vid skadetillfället var avställt, belagt med körförbud eller om oregistrerat fordon inte var i bruk.

D2.3 Ersättningsbelopp

Ersättning lämnas uttryckt i procent av prisbasbeloppet per arbetsdag. Som arbetsdag räknas måndag till fredag då fordonet inte kunnat användas.

Ålder	0 - 3 år	4 - 6 år	> 6 år
Tjänstevikt, kg			
< 2 500	2,2	1,8	1,2
2 500 – 4 999	3	2,5	2
5 000 – 9 999	3,8	3,3	2,3
10 000 – 14 999	4,5	3,8	3
15 000 – 19 999	5,2	4,5	3,5
20 000 – 24 999	5,8	5,2	4
25 000 –29 999	6,5	5,8	4,8

D2.4 Ersättningstid

Ersättning lämnas för högst 45 dagar, karenstiden oräknad.

Den försäkrade skall efter förmåga begränsa reparationstidens längd.

Som arbetsdag räknas helgfri måndag-fredag då fordonet inte kunnat användas. Ersättning kan lämnas för lördag, söndag och helgdag om försäkringstagaren styrker att betalt arbete skulle ha utförts med fordonet sådan dag.

Ersättning lämnas inte för dag som förlorats på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida.

Sker ej reparation av skadat fordon, lämnas ersättning för beräknad reparationstid, dock högst den tid som kan anses rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon (högst 45 arbetsdagar).

Vid stöld av fordonet gäller

- att ersättning lämnas för den tid fordonet varit borta.
- att ersättning lämnas för den tid som anses rimlig för att skaffa annat likvärdigt fordon, eller reparera återfunnet fordon.

D2.5 Karens

Med karens menas att ersättning inte lämnas under viss tid (karenstid). Denna räknas från och med första arbetsdagen (måndag-fredag) efter skadedagen eller första reparationsdagen om fordonet kunnat användas trots skadan.

Karenstidens längd är 5 arbetsdagar.

Om fordonet vid stöld av hela fordonet, var utrustad med av Stöldskyddsföreningen godkänd spårsändare och den var satt i funktion gäller försäkringen utan karens.

D3 Utrustning

Utrustning kan tecknas som tillägg till minst halvförsäkrat motorredskap.

D3.1 Försäkrad egendom

Utöver vad som sägs i C1 Gemensamma villkor för egendomsskydd gäller försäkringen för utrustning som är normal för motorredskap. Mobiltelefon ingår inte.

D3.2 Brand

Försäkringen gäller enligt C2 Brand.

D.3.2.1 Självrisk

Vald brandsjälvrisk gäller vid skada.

D3.3 Stöld

Försäkringen gäller enligt C4 Stöld.

D.3.3.1 Självrisk

Vald stöldsjälvrisk gäller vid skada.

D3.4 Vagnskadeförsäkring inklusive skadegörelse

Försäkringen gäller enligt C6 Vagnskadeförsäkring

D.3.4.1 Självrisk

Vald vagnskadesjälvrisk gäller vid skada.

E Ersättnings- och värderingsregler

Ersättning lämnas med högst det belopp som motsvarar skadan, värderad enligt nedan bestämmelser.

E1 Hur vi ersätter

Vi har rätt att avgöra om fordonet ska repareras, om det ska ersättas med likvärdigt fordon eller om skadan ska betalas kontant. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska återanskaffas eller repareras. Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation. Om fordonsdel inte går att återanskaffa, värderas skadan till vad motsvarande del för likvärdigt fordon kostar i allmänna handeln.

Vi övertar äganderätten till all förlorad egendom som vi har ersatt. Du ska själv som ägare till fordonet efter vårt medgivande beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete. Vid förlust av försäkrat föremål ska du kunna styrka såväl att du äger det förlorade föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är. Detta kan göras genom uppvisande av t ex inköpshandling, garantibevis eller liknande. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning.

Beräkning av kontant ersättning grundas på fordonets och utrustningens värde i allmän handel omedelbart före skadan. Om likvärdig begagnad utbytesdel finns att tillgå skall sådan användas vid reparation. Dessa regler gäller på motsvarande sätt vid skada på del av fordon, utrustning eller egendom.

1. Vid stöld av utrustning som inte ingår i fordonets seriemässiga utförande skall underlag om ägande (tex köpehandling, kvitto med mera) uppvisas och överlämnas till oss. I annat fall har WaterCircles rätt att skönsmässigt bestämma ersättningsbeloppets storlek.

2. För aggregat och tillbehör såsom sand- eller saltningsaggregat, kranutrustning, skopor, pallgafflar och liknande lämnas ersättning enligt följande: Om skadan skett inom ett år efter det att aggregatet eller tillbehöret togs i bruk som fabriksny lämnas full ersättning. I annat fall görs normalt åldersavdrag med 15 % per år. Avskrivningen skall aldrig överstiga 75 %.

3. Avskrivningsregler för viss utrustning till fordonet värderas till vad det kostar att köpa ny likvärdig egendom med avdrag för ålder enligt nedan.

Ljud- och bildutrustning, batterier med mera (avskrivning i procent)

Föremål	<1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	>8 år
Ljud- och bildutrustning, navigationssystem	100	80	70	60	50	40	30	20	20
Startbatteri	100	80	60	40	20	0	0	0	0
Elbatteri för drift	100	90	80	70	60	50	40	30	20
Varselljus/extraljus/arbetsbelysning	100	90	80	70	60	50	40	20	0
Däck*)	100	80	60	40	20	10	10	0	0

*) För däck utan lagligt mönsterdjup, lämnas ingen ersättning.

E2 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för:

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet som gjorts i samband med skadereparation,
- merkostnader som beror på att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe,
- eventuell värdeminskning efter reparation,
- merkostnad genom att reservdelar fraktats på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänt detta,
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp samt
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren är redovisningsskyldig för sådan skatt.

E3 Bärgnings- och hämtningskostnad

Om skada på fordonet är ersättningsbar ur försäkringen betalas också nödvändig bärgning från skadeplatsen till närmaste lämpliga verkstad som kan reparera fordonet. Om stödförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits betalas försäkringstagarens skäliga kostnader för hämtning av fordonet. Vi avgör om transport till annan ort än hemorten kan betalas.

Vi betalar de skäliga bärgnings- och transportkostnader som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsmoment.

Bärgning av vagnskadeförsäkrat fordon efter trafikolycka eller annan yttre olyckshändelse, exempelvis dikeskörning i anslutning till allmän väg enligt Väglagen (1971:948) eller motsvarande betalas även om fordonet inte skadats. Gällande vagnskadesjälvrisk avdrages.

Vid ersättningsbar brand-, glas-, stöld-, vagn- och maskinskada ersätts även skälig kostnad för hemtransport efter genomförd reparation. Ersättning lämnas endast efter att fordonet bärgats i samband med ersättningsbar skada.

Vid ersättningsbar brand-, stöld-, skadegörelse- eller vagnskada enligt villkoret ersätts saneringskostnader upp till 1/2 prisbasbelopp.

Ersättning för saneringskostnad lämnas dock inte då annan enligt lag eller avtal är skyldig att ersätta kostnaden för saneringen. Åtagandet för sanering avser inte skada på/genom D3

Utrustningsförsäkring.

E4 Lackering, firmasymbol och lackförsegling

Kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet har i det seriemässiga utförandet ersätts inte.

Vi betalar kostnad för din egen varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol och för din egen reklamtext i anslutning till dessa med högst 2 prisbasbelopp.

Vid ersättningsbar skada ersätts skadad lackförsegling. Försäkringen gäller endast för lackförsegling av de skadade delarna och under förutsättning att det finns en gällande garanti på lackförseglingen.

För firmasymbol och lackförsegling tillämpas avskrivning enligt följande.
Ersättning i procent när firmasymbol/lackförsegling uppnått följande ålder.

Föremål	1 år	2 år	3 år	4 år	>5 år
Firmasymbol och Lackförsegling	100	80	60	40	20

F Försäkringsregler

Utöver försäkringsvillkoren gäller också reglerna i Försäkringsavtalslagen (FAL) för din försäkring. Följande allmänna bestämmelser är bland annat hämtade ur den lagen.

F1 Avtalet och premien

F1.1 Försäkringstiden

Försäkringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen samma dag gäller den inte förrän efter det klockslag då den tecknades. Kan försäkringstidens början inte fastställas, börjar den dagen efter den dag då du meddelat oss att du vill teckna försäkring.

Om försäkringen är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar den gälla dagen efter premiebetalningen.

F1.2 Upplyningsplikt

- När du tecknar, utvidgar eller förändrar en försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan vara av betydelse för att försäkring ska beviljas. Upplysningarna ska vara riktiga och fullständiga. Om du inser att vi har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

F1.3 Skyldighet att anmäla riskökning

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras, till exempel hur långt du kör per år. Underlåtenhet kan leda till nedsättning av försäkringsersättning, i allvarigare fall kan ersättning helt utebli.

F1.4 Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna.

Förnyelse sker dock inte om försäkringen vid försäkringstidens utgång har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt eller försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

F1.5 Din rätt att säga upp försäkringen

Till försäkringstidens utgång

Vill du säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får du göra detta när som helst dessförinnan.

Under försäkringstiden

Du får alltid säga upp försäkringen med 30 dagars uppsägningstid oavsett orsak till uppsägning.

Om någon av följande händelser inträffat har du rätt att säga upp försäkringen med omedelbar verkan:

- Om försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet.
- Om försäkringen förnyats enligt avsnitt F1.4 och du inte har betalat någon del av premien.
- Om du utan att betala premie för denna försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.
- Om vi begärt ändring av försäkringsvillkoren under försäkringstiden enligt avsnitt F1.7, och tiden för villkorsändringens början inte passerats.
- Om vi vid skada väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt Försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsvillkoret.

F1.6 Vår rätt att säga upp försäkringen

Till försäkringstidens utgång

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång om vi har särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen. Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägningen avsänts till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen att upphöra under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt era förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. Vår uppsägning blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om uppsägningen.

Beträffande uppsägning på grund av dröjsmål med betalning av premie gäller vad som sägs i "Betalning av premie F1.8".

F1.7 Ändring av villkoren

Vid förnyelse av försäkringen

Om vi önskar ändra försäkringsvillkoren meddelar vi dig detta senast i samband med att vi sänder dig kravet om premiebetalning. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi erbjuder.

Under försäkringstiden

På begäran av oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden, om du eller den försäkrade har åsidosatt era förpliktelser mot oss med uppsåt eller genom oaktsamhet som inte är ringa eller om det finns synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om ändringen.

F1.8 Betalning av premie

Första premien

Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsänt premieavi till dig.

Premie för förnyad försäkring

Premie för en förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar.

Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt premieavi till dig.

Faktura avgift

Fakturaavgifter tillkommer, se www.watercircles.se/kundservice/bra-att-veta/betalningsalternativ.

Följder av försenad betalning

En påminnelseavgift tillkommer, se www.watercircles.se/kundservice/bra-att-veta/betalningsalternativ. Betalar du inte premien i rätt tid, skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag vi sände uppsägningen till dig. Betalar du premien under dessa 14 dagar fortsätter försäkringen att gälla.

Betalar du premien efter det att försäkringen upphört, anses du ha begärt en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter det att premien betalades. Vill bolaget inte bevilja försäkring enligt din begäran ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Om detta inte görs anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Har du inte betalt premien i rätt tid därför att du har blivit svårt sjuk, berövats friheten, inte fått pension eller inte fått ut lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock längst intill tre månader efter det att premien rätteligen skulle ha betalats.

Särskilda regler vid autogirobetalning

Utöver vad som enligt ovan gäller bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroet upphör att gälla aviseras premie för återstående del av försäkringstiden. Premie ska betalas enligt reglerna ovan.

F1.9 Betalning av tilläggspremie

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsände premieavi till dig.

Följder av dröjsmål

Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som betalats.

Sedan skriftligt besked om sådan omräkning av försäkringstiden har avsänts till dig gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, dock minst under 14 dagar efter det att besked har avsänts.

F2 Räddningsåtgärder

Du ska efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa och omedelbart försöka begränsa skada som redan inträffat. De anvisningar som vi lämnat ska följas.

Vi ersätter skäliga kostnader för åtgärd som vi föreskrivit eller som annars med hänsyn till omständigheterna är rimlig under förutsättning att det inte skäligen hade kunnat begäras att du tidigare skulle ha vidtagit åtgärder för att förebygga skada. Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, eller liknande åtagande.

Åsidosätter du föreskrifter om räddningsåtgärder kan ersättningen minskas eller falla bort enligt F4.

F3 Reglering av skada

F3.1 Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning vid stöld, rån, skadegörelse eller förlust göra polisanmälan och sända in intyg om detta till oss. Vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel ska du anmäla skadan till transportföretaget och lämna specificerat krav på ersättning och i skälighetsomfattning styrka innehav och värde av förkommen

egendom. Om annan försäkring gäller för samma skada eller om ersättning kan erhållas av annan ska du upplysa oss om detta och lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer i original, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

F3.2 Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra med anledning av inträffad skada. Skadade föremål ska behållas om vi inte medger annat.

F3.3 Reparation

Reparation och bärgning får - utöver vad som följer av F2 Räddningsåtgärder - ske endast efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, bärgare, reparationsåtgärd och material ska våra anvisningar följas och där kommer miljön vara i huvudfokus.

F3.4 Påföljd

Åsidosätter du dina åligganden enligt F3.1 – F3.3 kan ersättningen minskas eller falla bort enligt reglerna i F4.3.

F3.5 Utbetalning av ersättning

Vi betalar ersättning senast en månad efter det att du gjort vad som angetts i F3.1 – F3.3. Eventuell livränta betalas dock successivt.

Har du rätt till åtminstone visst belopp, utbetalar vi detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas betalar vi ersättning senast en månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Om myndighet har utfärdat förbud mot att skadad egendom återställs och detta beslut överklagats betalar vi ersättning senast en månad efter det att vi fått reda på att besvären inte lett till någon ändring.

F3.6 Ränta

Betalar vi ersättning efter utgången av den månad som angetts i F3.5 betalar vi dröjsmålsränta enligt 6§ Räntelagen. Under polisutredning eller värdering enligt F5.7 betalar vi dock ränta endast enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kr.

F3.7 Preskription

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot oss inom 10 år från skadehändelsen, eller i förekommande fall, från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Har den ersättningsberättigade anmält skadan till oss inom den tid som anges i föregående stycke, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan vi lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

F3.8 Mervärdesskatt – moms

Försäkringstagare som är redovisningsskyldig för moms ska svara för denna.

F4 Nedsättning av försäkringsersättning

F4.1 Oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades eller underlåtenhet att anmäla ändring

Har du genom uppsåt eller oaktsamhet lämnat oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades eller låtit bli att anmäla en ändring kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag.

Avdraget – som görs utöver eventuell självrisk – kan i allvarigare fall medföra att ingen ersättning alls betalas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, i vilken utsträckning och på vilka villkor vi skulle ha meddelat försäkringen om vi känt till det rätta förhållandet samt omständigheterna i övrigt.

Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Avdraget kan då också falla bort.

F4.2 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skadereglering

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet oriktigt uppgivit eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av hans rätt till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som han annars skulle ha varit berättigad till sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

F4.3 Åsidosättande av föreskrifter i Allmänna bestämmelser om Räddningsåtgärder (F2) och Reglering av skada (F3.1 – F3.3)

Om du åsidosätter räddningsplikten i F2 uppsåtligt, blir det aktuellt att sätta ned ersättningen. Detsamma gäller om du bryter mot räddningsplikten genom grov vårdslöshet eller annars förstår att det finns en betydande risk för att skadan ska inträffa om räddningsplikten åsidosätts.

Om du åsidosatt föreskrifterna i F3.1– F3.3 rörande reglering av skada sätts ersättningen ned.

Avdrag görs normalt med 25 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, lägst 5 000 kr. Avdraget kan höjas i allvarigare fall. Avdraget kan minskas om det efter omständigheterna skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

F4.4 Åsidosättande av säkerhetsföreskrift eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren

Har du inte följt säkerhetsföreskrift eller annan föreskrift i villkoren kan ersättningen, såvitt gäller dig, minskas med ett särskilt avdrag (utöver eventuell självrisk). Detta gäller om säkerhetsföreskrift eller föreskriften har åsidosatts med uppsåt, vårdslöshet eller genom oaktsamhet.

Med dig jämföras:

- annan som har handlat med ditt samtycke,
- den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig eller
- den som i ditt ställe eller tillsammans med dig har haft tillsyn över försäkrad egendom.

Om du bryter mot säkerhetsföreskriften eller föreskriften kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt, den vårdslöshet eller den oaktsamhet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvariga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Avdraget kan då också falla bort.

F4.5 Generella säkerhetsföreskrifter

För att undvika alla typer av skadehändelser ska du vara aktsam, det vill säga göra vad du kan för att förhindra att en skada uppstår. När en skada uppstått, ska du göra vad du kan för att begränsa den. Vi betalar rimliga kostnader för detta.

Vid skador enligt C1.2 och C1.3 sätts ersättningen ned med hundra procent. Nedsättning kan minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan lämnas om du kan visa att skadan uppkommit oberoende av ovanstående krav.

Speciella säkerhetsföreskrifter redovisas för respektive skadehändelse eller anges i ditt försäkringsbrev.

F4.6 Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfall med uppsåt lämnas ingen ersättning såvitt gäller dig.

Har du framkallat eller förvärrat försäkringsfall genom grov vårdslöshet lämnas ersättning, såvitt gäller dig, endast i den mån det finns synnerliga skäl.

Har du åsidosatt i villkoren angivna föreskrifter kan ersättningen sättas ned på sätt som anges i det villkorsavsnitt där föreskriften finns.

Med dig jämställs annan som har handlat med ditt samtycke och den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig, om inte särskilda skäl talar mot detta.

F5 Regler i särskilda fall

F5.1 Annat avtal, garanti eller liknande

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

F5.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Om du är på resa utanför Sverige tillämpar vi undantaget för krigsskador bara om du rest till en plats där oroligheterna pågick eller om du tar del i oroligheterna eller tar befattning med dem som rapportör eller dylikt. I sådana fall där vi inte tillämpar undantaget ersätter vi merkostnad för hemresa som inte kan betalas enligt Resegarantilagen.

F5.3 Atomskaador och terroristhandling

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

Försäkringen gäller heller inte för skada genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Med terroristhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att:

- allvarligt skrämma en befolkning,
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller

- att allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

F5.4 Dammgennombrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med genombrott av vattendamm.

F5.5 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som uppstår om skadestredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

F5.6 Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

F5.7 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet av skadad egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara utsedd av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Om den opartiska värderingen visar samma eller lägre marknadsvärde än det som vi har erbjudit får du som försäkringstagare betala 50% av värderingskostnaden. Om den opartiska värderingen visar ett högre marknadsvärde än det som vi har erbjudit så betalar försäkringsbolaget hela värderingskostnaden. Handelskammarens värdering är marknadsvärdet.

F5.8 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning från trafikförsäkring, har vi enligt trafikskadelagen bland annat rätt att kräva tillbaka ersättning från den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med straffbar påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel. Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

F5.9 Svensk lag

Svensk lag tillämpas på det mellan dig och oss träffade avtalet.

F5.10 Skadeanmälningsregister

Bolaget äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring.

Skaderegistrering

Bolaget använder sig av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till försäkringsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter liksom felaktig utbetalning från flera försäkringar för samma skada. Uppgifterna kan även användas i avidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

G Behandling av personuppgifter

Detta är en kort beskrivning av hur vi behandlar personuppgifter. Fullständig information om hur vi behandlar personuppgifter finns i informationen "Behandling av personuppgifter" som du hittar på vår webbplats watercircles.se/personuppgifter. En gång om året har du rätt att kostnadsfritt få besked om vilka personuppgifter vi har om dig, efter en skriftlig ansökan. De personuppgifter som vi samlar in om dig behandlas enligt de lagar och förordningar som gäller vid tidpunkten. Uppgifterna samlas in för att vi ska kunna teckna och fullgöra försäkringsavtal, vidta åtgärder som begärts av dig innan ett avtal har träffats, ge en helhetsbild av ditt engagemang inom WaterCircles, framställa rättsliga anspråk och marknadsföring. De kan också användas till statistik, marknads- och kundanalyser, produktutveckling och övriga ändamål som framgår av den fullständiga informationen "Behandling av personuppgifter".

I första hand använder vi uppgifterna inom WaterCircles men de kan i vissa fall lämnas till företag, föreningar och organisationer som WaterCircles samarbetar med inom och utanför EU och EES-området. Personuppgifter kan också lämnas ut till myndigheter om vi är skyldiga till det enligt lag. Uppgifter om dina sakförsäkringar kan även lämnas ut till personer du delar hushåll med. Du kan alltid få information om vilka personuppgifter vi behandlar om dig. Personuppgiftsansvarig är det bolag som står som försäkringsgivare på din offert eller ditt försäkringsbrev eller som du av annan orsak lämnat dina personuppgifter till. Allmänna uppgifter om dig såsom namn, kontaktuppgifter och uppgifter om engagemang, behandlas också i WaterCircles gemensamma kundregister.

H Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är WaterCircles Forsikring ASA Norge Svensk filial, Torshamnsgatan 35, 164 40 Kista, Sverige (Org nr: 516411-2053) som försäkringsgivare. Filialen finns registrerad i Bolagsverkets filialregister som en filial till WaterCircles Forsikring ASA Strandveien 50, 1366 Lysaker, Norge (org.nr. 915 495 486). WaterCircles Forsikring ASA finns registrerat i norska Foretaksregisteret i Brønnøysundregistrene.

WaterCircles Forsikring ASA Norge, Svensk filial, står i egenskap av filial till ett norskt försäkringsbolag, i första hand under tillsyn av norska Finanstilsynet. Därutöver står den svenska

filialen även under tillsyn av den svenska Finansinspektionen. Avseende distansavtal är även Konsumentverket i Sverige tillsynsmyndighet.

I Om du är missnöjd med oss

Om du inte är nöjd med beslut eller hantering av ett ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva ärendet. Kontakta i första hand den handläggare som haft ansvar för ditt ärende.

Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat.

Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i din försäkring. Du betalar då enbart självrisken.

Om du har frågor som gäller trafikskadeersättning för personskador kan du istället få ärendet prövat i Trafikskadenämnden.

Klagomålsansvarig

Är du missnöjd med något angående din försäkring kan du alltid vända dig till klagomålsansvarig.

Klagomålsansvarig ser till att ditt ärende behandlas och besvaras.

Du kan kontakta vår Klagomålsansvarig som kostnadsfritt tittar på ditt ärende igen.

Klagomålsansvarig når du via hemsidan www.watercircles.se/klagomal/

För privatpersoner gäller även följande:

Om du är missnöjd kan du vända dig till Allmänna Reklamationsnämnden med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär, arn.se, telefon 08-508 860 00.

Konsumenternas försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm lämnar upplysningar i

försäkringsfrågor. Telefon 0200-22 58 00, konsumenternas.se. Besöksadress: Karlavägen 108.

Även den kommunala konsumentvägledningen kan lämna information och råd. All ovanstående rådgivning och prövning är kostnadsfri.

Är du ändå inte nöjd kan du vända dig till domstol för att få saken slutligt prövad.

J Definitioner

Aktsamhetskrav och föreskrifter

Bestämmelser om handlingssätt eller anordningar som avser att förebygga eller begränsa en skada eller vissa kvalifikationer hos försäkrad, dennes arbetstagare eller andra medhjälpare.

Avbrottsersättning

Ersättning per dag för tid under vilken skadad egendom inte kan brukas. Lämnas i form av kontant ersättning enligt villkorets bestämmelser.

Observera! Skall ej förväxlas med stilleståndsersättning som är en ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler.

Efterfordon

Ett efterfordon är ett redskap eller annat som inte är släpvagn eller ett terrängsläp men som är kopplat till en traktor eller motorredskap. Ett efterfordon är inte avsett att frakta gods. Exempel på efterfordon är tryckluftskompressor och skylift.

Fast monterad utrustning

Med fast monterad utrustning räknas sådan utrustning som är fastsatt med bult, skruv, svetsning eller liknande i fordonets kaross så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Försäkrad

Var och en till vars förmån försäkringen gäller enligt försäkringsbrevet. Se även begreppet försäkringstagare.

Försäkrad egendom

Det fordon som anges i försäkringsbrevet/avtalet, och utrustning som kan anses vara normal för ett fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade.

Försäkringstagare

Den som har avtal om försäkring med oss. Se även begreppet försäkrad.

Godkända lås

Lås som Stöldskyddsföreningen godkänt och som måste användas för att försäkringen ska gälla utan nedsättning. I försäkringsvillkoren framgår när vi kräver godkända lås.

Höjdledsskada

Med höjdledsskada avses då fordon, påbyggnation, kran eller last kolliderar med viadukt, portal, byggnad, ledningar eller liknande eller fastnar i tunnel.

Karens

Med karens menas att ersättning inte lämnas för avbrott under viss tid från den tidpunkt skadan inträffade.

Körförbud

Kvalificerat körförbud även kallat "meddelat" körförbud = när fordonet vid besiktning eller poliskontroll konstateras vara i dåligt skick och trafikfarligt.

Automatiskt körförbud kallas för "inträtt" körförbud = när fordonet inte besiktigats i tid eller fordonsskatten inte är betald.

Lackförsegling

Lackförsegling är en keramisk teknik som har en skyddande effekt på lacken. Keramisk lackförsegling appliceras på fordonet genom polering.

Ljud- och bildutrustning

Med ljud- och bildutrustning avses fast monterad ljud- och bildutrustning som är konstruerad för att användas i fordonet, såsom bilstereo, cd-spelare, navigationsutrustning, spelkonsoler, tv-spel och video samt tillbehör till dessa, men inte cd-skivor, kassetband, spel och videokassetter.

Nedsättningsregler

Minskning av försäkringsersättningen därför att försäkringstagaren/brukaren inte följt säkerhetsföreskrifter eller lämnat oriktiga uppgifter.

Plötsligt och oförutsedd händelse

Plötsligheten innebära att den händelsen som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Skador som orsakas genom slitage eller åldersförändring ersätts inte.

Att händelsen skall ha varit oförutsedd innebär att den skall ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

Preskriptionstid

När rätten att kräva ersättning upphört, se F3.7.

Prisbasbelopp

Med prisbasbelopp avses här det prisbasbelopp som fastställts enligt Lag om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade.

Självrisk

Den del av skadekostnaden, som den försäkrade själv svarar för. Självrisk dras av från skadekostnaden.

Stilleståndsersättning

Trafikskadeersättning (skadestånd) som avser att täcka den kostnad som uppkommit för motparten i samband med trafikskada då fordonet inte kunnat användas.

Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom menar vi:

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor, ädelstenar
- fick- och armbandsur
- antikviteter, konstverk, handknutna mattor
- pälsar och pälsverk
- mynt-, sedel- och frimärkssamling
- mobila telefoner, annan elektronisk kommunikationsutrustning samt tillbehör till dessa
- musikinstrument
- datorer, datorutrustning
- alkoholhaltiga drycker
- vapen med tillbehör, ammunition samt föremål med särskilt samlarvärde.

Svenska Brandskyddsföreningen SBF

Försäkringsbranschens gemensamma brandskyddsbestämmelser utges av SBF. SBFs krav är en del av säkerhetsföreskrifterna i brandförsäkringen.

Säkerhetsföreskrifter

Med säkerhetsföreskrifter avses föreskrifter om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada. Den som bryter mot säkerhetsföreskrifter riskerar att få avdrag på ersättningen.

Tilläggsförsäkring

Försäkring som kompletterar försäkringens grundskydd.

Värdehandlingar

Med värdehandlingar avses biljetter, kuponger, checkar och kontokort.